

2 см. височина пъсъкъ за писане. Изглаждането на пъсъка ставаше съ една дъска съ размѣри точно съ вътрешната широчина на кутията-чинъ, а за да не се събере всичкиятъ пъсъкъ, на двата горни краища на дъсчицата имаше издадени части, опиращи се по ръбовете на стените и издигащи дъсчицата на около единъ сантиметъръ височина отъ дъното. По този начинъ съ тегленето на дъсчицата оставаше по чина единъ пластъ отъ добре изгладенъ пъсъкъ.

Следъ пъсъка имаше други около 10—12 обикновени чинове, също тъй дълги по 5—6 м. Тъзи чинове имаха така особеностъ въ конструкцията си, че на дъсния си край имаха закована вертикално една дълга, издигаща се на около единъ метъръ височина надъ чина дъска. Въ вътрешната ѝ страна се закачаше една четвъртита дъска — *τιγραῖς* — съ размѣри: дължина около 60—70 и широчина около 40—50 см., на която бѣха залепени на напечатени листове съ сѫщите размѣри уроци, които тръбваше да се пишатъ. На задната пъкъ страна на сѫщата вертикална дъска имаше заковани три желѣза подобни на резета: две до самитъ краища и едно въ срѣдата, презъ които желѣза бѣ про каранъ единъ пржътъ дебель 2—2.50 см. и дълъгъ около 2—2.50 метра. На върха на този пржътъ имаше добре прикрепена напрѣчно една дъсчица съ около 15 см. дължина и 10 см. широчина, боядисана, както и самиятъ пржътъ, съ черна боя. На едната страна на дъсчицата имаше написана главна буква *E*, която означаваше *ἐρμηνεία* — обучение, а на другата страна — буква *A*, която означаваше *διόρθωσις* — коригиране. Тъзи издигнати, въртещи се по желѣзата пжртове по чиновете, се наричаха *τηλέγραφος* — телеграфъ, значението на които ще обяснимъ по-после.

Завеждане въ училището

Точно не зная кога, но предполагамъ, че бѣше около 1870 или 1871 г. презъ есента, азъ бѣхъ заведенъ за пръвъ пътъ въ училището. Още по-рано по-голѣмитъ ми братя ме научиха да познавамъ гръцката азбука. Ние бѣхме 9 братия и две сестри, и азъ бѣхъ последниятъ. Помня само шестима отъ братията си, понеже другите двама, както и дветѣ ми сестри, бѣха умрѣли още малки деца, преди моето раждане. Завеждането ми въ училището за менъ бѣше паметно събитие: азъ съ нетърпение очаквахъ деня. Въ опредѣлния денъ, следъ като тримата ми по-голѣми братия отидоха въ училището (другите трима още по-го, лѣми, вече бѣха свѣршили училището си), майка ми, споредъ общая, взе една чинийка и я напълни съ разни бонбони, каквито имаше тогава, а именно: лейниръ шекеръ, леблеби шекеръ, кешнишъ шекеръ, бадемъ шекеръ и захарни питки. Всички бѣха боядисани съ разни цвѣтове: червени, сини, желти и пр. Чинийката се постави въ чиста бѣла нова ленена кѣрпа — джевре съ бродирани съ сърма краища. Поведе ме майка ми за ржка и ме заведе въ училището. Влѣзохме въ училишната зала, гдето именно се намираше даскальтъ попъ Иванчо отъ сѫщото с. Арбанаси, чично на бившия директоръ на статистиката, Кирилъ Поповъ.

Заварихме даскаль попъ Иванчо, при влизането си, седналь турски съ кръстосани крака на мендерлика, споредъ тогавашния обичай за сѣдане. Още преди влизането ни въ училищната зала, майка ми ми подаде чинийката съ бонбоните. Азъ се приближихъ съ страхопочитание до даскала, цѣлунахъ му ржка и му подадохъ бонбоните. Даскальтъ съ мила усмивка ме погали и като се обѣрна къмъ майка ми, каза ѝ на гръцки: „Доведохте малкия да се учи, да стане ученъ и добъръ синъ